

Acta Academiae Beregsasiensis,

Philologica

2024

ISSN 2786-6726 (online)

ISSN 2786-6718 (print)

Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці ІІ
Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

**Acta Academiae Beregsasiensis,
Philologica**

Науковий журнал / Scientific journal / Tudományos folyóirat

Випуск III, №1 / Volume III, Issue 1 / III. évfolyam, 1. szám

Берегове / Berehove / Beregszász

2024

УДК 001.891:81'(05)

DOI (журнал / journal / folyóirat): 10.58423/2786-6726

DOI (выпуск / issue / szám): 10.58423/2786-6726/2024-1

«Acta Academiae Beregsasiensis, Philologica» – це науковий журнал, заснований у 2021 році ЗВО «Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II». Мета видання – висвітлювати та популяризувати сучасні наукові студії в царині української, угорської та іноземної філології, пропагувати наукові досягнення країни в галузі мовознавства та літературознавства. / *Acta Academiae Beregsasiensis, Philologica* – scientific journal founded in 2021 by Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education. The aim of the journal is to present and popularize the results of modern scientific research in the field of Ukrainian, Hungarian and foreign philology and to promote the country's scientific results in the field of linguistics and literature. / *Acta Academiae Beregsasiensis, Philologica* – a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola által 2021-ben alapított tudományos folyóirat. A kiadvány célja az ukrán, a magyar és a külföldi filológia területén végzett modern tudományos kutatások eredményeinek ismertetése és népszerűsítése, az ország tudományos eredményeinek népszerűsítése a nyelvészet és az irodalomtudomány területén.

Журнал виходить два рази на рік. / The journal is published twice a year. / A folyóirat évente kétszer jelenik meg.

Свідоцтво про державну реєстрацію / Certificate of state registration / Az állami regisztrációról szóló tanúsítvány:

КВ № 25090-15030Р, 08.11.2021.

Відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України № 1309 від 25 жовтня 2023 р. наш науковий журнал "Acta Academiae Beregsasiensis, Philologica" включений до Переліку наукових фахових видань України з присвоєнням категорії "Б".

Рекомендовано до друку Вченою радою Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II (Протокол №5 від 28.05.2024) / Recommended for publication by the Academic Council of Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education (protocol No. 5 dated 28.05.2024) / Kiadásra javasolta a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Tudományos Tanácsa (5. sz. jegyzőkönyv, 2024.05.28.).

Головний редактор / Editor-in-Chief / Főszerkesztő:

Аніко Берегсасі, PhD, доктор габіл., доцент (Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II, Україна) / **Anikó Beregszászi**, PhD, habil., Associate Professor (Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education, Ukraine) / **Beregszászi Anikó**, PhD, habil., docens (II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Ukrajna)

Заступник головного редактора / Deputy Editor-in-Chief / Főszerkesztő-helyettes:

Слизавета Барань, PhD, доцент (Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II, Україна) / **Erzsébet Bárány**, PhD, Associate Professor (Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education, Ukraine) / **Bárány Erzsébet**, PhD, docens (II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Ukrajna)

Відповідальні секретарі редколегії / Executive secretaries of the editorial board / Felelős szerkesztők:

Вільмош Газдаг, PhD, доцент (Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II, Україна) / **Vilmos Gazdag**, PhD, Associate Professor (Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education, Ukraine) / **Gazdag Vilmos**, PhD, docens (II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Ukrajna)

Андрея Певсе, PhD, доцент (Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II, Україна) / **Andrea Pősze**, PhD, Associate Professor (Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education, Ukraine) / **Pősze Andrea**, PhD, docens (II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Ukrajna)

Контактні дані редакції / Contact details of the editorial office / A szerkesztőség kapcsolattartási adatai:

90202, Закарпатська обл., м. Берегове, вул. І. Франка, буд. 14, корпус 2 / 90202, Transcarpathia, Berehove, Ivan Franko Street, 14, building number 2 / 90202, Kárpátalja, Beregszász, Ivan Franko u. 14, 2. számú épület.

Офіційний сайт журналу / The official website of the journal / A folyóirat hivatalos honlapja:

<https://aab-philologica.kmf.uz.ua/>

E-mail: aab-philologica@kmf.org.ua

ISSN 2786-6726 (online)

ISSN 2786-6718 (print)

© Автори / The Authors / A szerzők, 2024

© Редактори / The Editors / A szerkesztők, 2024

© Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II /
Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education /
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, 2024

Зміст / Contents / Tartalom

Дослідження / Studies / Tanulmányok

- Imre Szakál, Gabriella Mádi*
Official language use in Berehove in 1919-1920 9
- Бергсасі Аніко, Черничко Степан*
Своєрідна багатомовність на банкнотах
Австро-угорської Монархії27
- Шитик Людмила, Юлдашева Людмила*
Лінгвокультурний концепт ВИНО в українській мовній
картині світу 46
- Інна Гороф'янюк*
Одиниці виміру в «Матеріалах до словника подільського говору»:
особливості номінації 63
- Омельюх Ірина*
Поняття нікнейма: сутність, основні функції77
- Ostrovsky Oleksandr, Kurt A. Stahura*
Basics of English-Ukrainian translation in an intercultural educational
environment 89
- Noémi Szabó, Ulrike Jessner*
Multilingual Assessment of Primary School Pupils in the Hungarian
Context..... 101
- Lechner Ilona, Huszti Ilona*
A kimondott szavak súlya, avagy összefüggések a nyelv
és az erkölcsi nevelés között magyar és német nyelvű példák alapján130
- Кордонець Олександр, Шетеля Віктор*
Жанр анімалістичного оповідання у малій прозі Богдана Лепкого..... 152

Рецензии / Reviews / Szemle

Csernicskó István

Köszöntő kötet a Magyar Nyelvőr alapításának 150. évfordulójára.....168

Váradi Krisztián

Kétnyelvű fogalomtár és szakszótár filológus hallgatók számára..... 180

Beregszászi Anikó, Dudics Lakatos Katalin

Legyünk kíváncsiak anyanyelvünkre is!184

Huszi Ilona

Erkölc és nyelvészet..... 188

Омелюх Ірина

Поняття *нікнейма*: сутність, основні функції

1. Актуальність

Необхідність ухвалення користувачами креативних рішень щодо планування та організації спілкування, відпочинку, роботи в контексті досягнення бажаного результату зумовлена процесами трансформування інтернет-комунікації, розвитком соціальних мереж, зміною форм праці та відпочинку, переходом від реальності до віртуального життя. Сучасний етап розвитку філології демонструє різноманіття напрямів лінгвістичних розвідок, одним із яких є дослідження самоназв у віртуальному середовищі. Нікнейм як основний чинник самопрезентації особистості посідає важливе місце серед об'єктів вивчення, оскільки формує перше враження про користувача у віртуальному світі, стає невід'ємним складником досягнення мети.

Актуальність розвідки вмотивована необхідністю комплексного аналізу поняття *нікнейм*, окресленням ролі та основних функцій мережевого імені, потребою порівняти дефініції *нікнейм* та *псевдонім*, *прізвисько*, *логінонім*, *криптонім*, виокремленням їхніх спільних та диференційних ознак, а також з'ясуванням властивостей, характерних для віртуальних імен.

2. Аналіз останніх досліджень та публікацій

У сучасному мовознавстві активно обговорюваним є питання інтернет-комунікації загалом та особливостей функціонування мовних одиниць-найменувань у віртуальному середовищі зокрема. Останні постають виразниками ідентифікації та самопрезентації.

Теоретичні та практичні питання, пов'язані з визначенням поняття *нікнейм* і з'ясуванням його ознак, оглядово висвітлені в працях українських науковців О. М. Алексеєвої (Алексеєва, 2015), С. О. Шестакової (Шестакова 2019). У монографії В. Соприкіної (Соприкіна, 2021) та в дослідженнях Н. О. Ярошенко (Ярошенко, 2009) із погляду сучасних підходів окреслено диференційні ознаки *нікнейма*, *псевдоніма*, *прізвиська*,

криптоніма, логіноніма. Особливості нікнеймів, їхні функції з'ясовані в лінгвістичних розвідках польських науковців: А. Siwiec (2014), А. Naruszewicz-Duchlińska (2003), J. Ozimska (2020).

У низці вітчизняних праць досліджено семантичні, структурні та функційно-прагматичні особливості мережових імен [О. І. Дзюбіна (Дзюбіна, 2016), А. В. Попова (Попова, 2017), Л. В. Шитик та І. В. Омелюх (Шитик – Омелюх, 2021), І. В. Омелюх (Омелюх, 2023)], запропоновано їхню семантичну класифікацію [О. Г. Бледнова (Бледнова, 2018), А. В. Попова (Попова, 2017)].

Незважаючи на наявні теоретичні студії, проблема визначення специфічних характеристик мережових імен, виокремлення їхніх диференційних ознак потребує більш докладного аналізу.

3. Мета і завдання дослідження

Метою запропонованої розвідки є аналіз еволюції підходів до визначення поняття нікнейм, окреслення його функцій.

Мета розвідки передбачає розв'язання таких завдань:

- 1) проаналізувати відомі дефініції *нікнейма*;
- 2) визначити спільні та диференційні ознаки *нікнейма*, *псевдоніма*, *криптоніма*, *логіноніма*;
- 3) окреслити роль й основні функції віртуальних імен у соціальних мережах.

4. Виклад результатів дослідження

Спілкування у віртуальній реальності та самопрезентація особистості в ній зазнає змін під впливом трансформаційних процесів суспільно-політичного та економічного життя. У сучасному мовознавстві визначення поняття *нікнейм* залишається суперечливим. Іноді поряд із термолексею *нікнейм* уживають *нік*, *мережове ім'я*, *псевдонім* тощо. Лексикографічні праці пропонують різні дефініції *нікнейма* (див. Табл. 1).

Таблиця №1. Визначення поняття *нікнейм* у лексикографічних працях

«Мережове ім'я; псевдонім, який використовується користувачем в Інтернеті, зазвичай у місцях спілкування (чаті, форумі, блозі); найчастіше є похідним від власного імені або прізвища, імені міфічних персонажів або героїв, предметів або тварин чи має	С.ua
--	------

символічне образне значення; нікнейми часто мають спільну спрямованість з аватаром користувача»	
«1. комп. Псевдонім, яким людина послуговується в Інтернет-мережі. 2. Прізвисько»	ССУС
«Псевдонім, який беруть користувачі інтернету в різних чатах, форумах і т. ін.; нік»	ТСУМ
«англ. <i>Nickname</i> – <i>прізвисько</i> – особисте, переважно вигадане, ім'я, яким називають себе користувачі інтернету в різноманітних місцях спілкування (чатах, форумах і т. п.)»	СІС
« <i>Нік, нікнейм</i> (від англ. <i>Nick, nickname</i> – <i>прізвисько, анонім</i>) – мережеве, переважно вигадане ім'я, яким називає себе той чи інший користувач у процесі інтернет-комунікації»	УСМК
« <i>Нік, нікнейм</i> – “кличка, прізвисько”, “інше ім'я” – особисте, переважно вигадане, ім'я, яким називають себе користувачі інтернету в різноманітних чатах, форумах, месенджерах, а також у Вікіпедії, на сайтах та вікі-сайтах»	СС

Потреба докладнішого вивчення поняття *нікнейм*, його функцій, диференційних ознак спровокувала низку визначень цього терміна вітчизняними та закордонним науковцями (див. Табл. 2).

Таблиця №2. Дефініції поняття *нікнейм* у наукових розвідках

«Мережеве ім'я – псевдонім, використовуваний користувачем в інтернеті звичайно в місцях спілкування (у чаті, форумі, блозі)»	О. М. Алексєєва
«Ім'я, яке використовується для спілкування на форумі чи в онлайн-чаті»	О. М. Шестакова
«Власне ім'я у глобальній мережі»	В. Соприкіна
«Індивідуальне особисте ім'я, яке використовують для комунікації в інтернеті, як ідентифікатор доступу до послуг, пов'язаних з інтернет-каналами зв'язку»	A. Siwiec

Отже, незважаючи на наявність різноманітних підходів до визначення сутності поняття *нікнейм*, більшість дослідників одностайні стосовно таких рис:

- 1) власне чи вигадане ім'я, псевдонім, прізвисько, яким послуговуються користувачі в інтернет-комунікації;
- 2) місце використання – чати, форуми, блоги;
- 3) місце спілкування – глобальна мережа, комунікація в інтернеті загалом (В. Соприкіна, А. Siwiec).

Узагальнивши наявні дефініції *нікнейма*, пропонуємо уточнене визначення цього поняття: власне чи вигадане ім'я, псевдонім, позивний тощо, яким послуговуються користувачі в інтернет-комунікації загалом; найменування юридичної особи, використане для назви акаунта в соціальних мережах, переважно для реклами.

Щоб краще зрозуміти мережеве ім'я, потрібно розрізнити *нікнейм* та однотипні оніми в комп'ютерному дискурсі: логін (Алексеева, 2015), в ономастиці – прізвисько (кличка), псевдонім, криптонім (Алексеева, 2015).

Нікнейм / псевдонім, прізвисько

Часто *нікнейм* пояснюють через поняття *псевдонім* та *прізвисько* (С.Іа; ССУС; ТСУМ; О. М. Алексеева), тому науковці виокремлюють спільні і диференційні ознаки *нікнейма*, *псевдоніма* та *прізвиська*. Спільними ознаками для *нікнейма*, *псевдоніма* [«1. Прибране ім'я, прізвище або авторський знак, яким користується письменник, журналіст, актор і т. ін. замість власного прізвища» (ТСУМ, <http://surl.li/oyqkb>)] і *прізвиська* [«1. Найменування, яке іноді дається людині (крім справжнього прізвища та імені) і вказує на яку-небудь рису її характеру, зовнішності, діяльності, звичок» (ТСУМ, <http://surl.li/oyqlr>)] є:

- 1) необмежена кількість нікнеймів, псевдонімів, прізвиस्क в однієї людини (Соприкіна, 2021, с. 34);
- 2) створення нової особистості (псевдонім – у реальному світі, нікнейм – у віртуальному);
- 3) приховування справжньої особи власника (автора) (Naruszewicz-Duchlińska, 2003, s. 87);
- 4) нестандартність форм імені;
- 5) вигаданість імені.

Розрізнявальними ознаками *нікнейма* / *псевдоніма*, *прізвиська* є:

- 1) функціонування прізвиська і псевдоніма в усній і писемній формі, а нікнейма – тільки в писемній (Соприкіна, 2021, с. 34);
- 2) авторство онімів: нікнейм і псевдонім створює сама людина, а прізвисько – її оточення;
- 3) використання псевдоніма і прізвиська в ролі нікнейма.

Нікнейм / логінонім, криптонім

Спільними ознаками *нікнейма*, *логіноніма* та *криптоніма* є:

1) логіноніми і нікнейми слугують видовими різновидами власних назв інтернет-користувачів (Ярошенко, 2009, с. 174);

2) аналізовані оніми побутують у писемній формі, пор.: криптонім – це «псевдонім із використанням елементів криптограми, переважно ініціалів справжнього імені та прізвища» (ТСУМ, <http://surl.li/ouoau>); логінонім – «частина електронної адреси, що являє собою власне ім'я юзера (користувача) і слугує для його індивідуальної номінації, ідентифікації» (Ярошенко, 2009, с. 174).

Диференційними ознаками зазначених одиниць постають:

1) функційність: криптонім – однофункційний, його основна мета – утаємничити ім'я особи (Соприкіна, 2021, с. 27), тоді як нікнейм – поліфункційний;

2) місце функціонування: використання логіноніма залежить від наявності в користувача електронної пошти, тоді як сфера застосування нікнейма – чати, форуми тощо (Ярошенко, 2009, с. 174);

3) мета: нікнейм слугує для ідентифікації користувачів, а логінонім – для авторизації на деяких сайтах (Ярошенко, 2009, с. 174).

Маркаційні ознаки нікнеймів (за А. Siwiec) (Siwiec, 2014, s. 108–114)

Мережеве ім'я – це створена або вигадана користувачем самоназва, основною функцією якої є насамперед анонімність (недостатня кількість інформації, за якою можна ідентифікувати реальну особу). Мета нікнейма – замінити справжнє ім'я і прізвище на не відоме іншим користувачам (чуже або несправжнє) – зумовлена його функцією, анонімністю. Віртуальним іменем можуть стати як власні слова, так і загальні (будь-якої лексико-семантичної групи). Їх добір мотивований бажанням автора створити позитивну характеристику їхньому власникові (собі), вигадати та презентувати свій образ.

Особливістю нікнейма є те, що його вживають в обмеженому середовищі – інтернеті. Залежно від мети створення, користувач може використати його лише один раз, причому не обов'язково для комунікації. Одна людина у віртуальному світі може мати одразу декілька мережевих імен, це залежить від соціальних мереж, чатів, форумів тощо та комунікативних ситуацій.

Графічну форму нікнейма регулюють умови соціальної мережі чи сайту, де його використовують. Інколи вона може суперечити правилам написання власних і загальних назв (Siwiec, 2014, s. 108–114).

Функції нікнеймів

З огляду на поліфункційність мережевих імен, докладного аналізу потребує специфіка використання нікнеймів. Лінгвісти виокремлюють такі функції віртуальних імен:

- ідентифікаційна, анонімна (Соприкіна, 2021, с. 33-34);
- самовираження (Шестакова, 2019, с. 122);
- презентаційна, інтертекстуальна, анекдотична (Ozimska, 2020, s. 280);
- автопрезентації (самореклами, автореклами), описова, експресивна (Naruszewicz-Duchlińska, 2003, s. 88);
- ідентифікаційна, дейктична, адресативна, характеристична, експресивна, дескриптивна, імпресивна (Siwiec, 2014, s. 110-111).

Слушною є думка, що нікнейм формує перше враження про людину в користувачів, подібне до того, яке виникає під час першої зустрічі в реальному світі (Naruszewicz-Duchlińska, 2003, s. 86).

Уважаємо за доцільне розподілити функції нікнеймів залежно від того, у якій ситуації їх використовують. Зокрема, у чатах для створення мережевого імені користувачі часто обирають вигадані імена та прізвища. У дискусійних групах, форумах, де важливими є інформація та знання, більше довіряють користувачам, які в нікнеймах використовують справжнє прізвище та ім'я (Naruszewicz-Duchlińska, 2003, s. 86-87). Якщо в чатах кілька нікнеймів для однієї особи не викликають підозри, то в дискусійних групах та форумах використання користувачем більше ніж одного мережевого імені не сприяє довірі до нього (Naruszewicz-Duchlińska, 2003, s. 86-87).

5. Висновки й перспективи дослідження

Отже, аналіз визначення поняття *нікнейм* у сучасних лінгвістичних розвідках засвідчив розмаїтість їхнього функційно-семантичного потенціалу. З'ясовано основні характеристики нікнеймів, зафіксовані в низці дефініцій. З'ясування спільних і відмінних рис *нікнейма* та *псевдоніма*, *прізвиська*, *логіноніма* й *криптоніма* вможливило виокремлення ознак, властивих нікнеймові. Досліджено властивості та характерні риси мережевих імен.

Перспективу подальшого наукового пошуку вбачаємо в докладнішому описі функційно-семантичного потенціалу нікнеймів у проекції на різні соціальні мережі.

Література

1. Алексеева, Ольга 2015. Специфіка антропонімів у комп'ютерному дискурсі. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Серія 9. Сучасні тенденції розвитку мов, вип. 12, с. 3–9.
2. Бледнова, Ольга 2018. Семантичні особливості особистих імен в сучасній німецькій Інтернет-комунікації. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка*. Філологічні науки, № 7 (321), с. 11–17.
3. Дзюбіна, Оксана 2016. Структура, семантика та прагматика сленгових неологізмів соціальних мереж Twitter та Facebook (на матеріалі англійської мови) : дис. ...канд. філол. наук : 10.02.04. Львів, 206 с. <https://lnu.edu.ua/-thesis/dzyubina-oksana-ihorivna/>.
4. Омелюх, Ірина 2023. Функційно-прагматичні особливості нікнеймів (на матеріалі сайту КОЛО). *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. Філологічні науки, вип. 2 (100), с. 208–217.
5. Попова, Анна 2017. Нікнейм як основний засіб самопрезентації віртуальної особистості в інтернет-комунікації: семантична природа та класифікація (на матеріалі української мови). *Типологія мовних значень у діяхронічному та зіставному аспектах*, № 33–34, с. 49–58.
6. Попова, Анна 2017. Семантичні особливості мережевих імен в англійській та українській антропоніміці. *Матеріали наукової конференції (2015–2016 рр.)*. Секція «Порівняльно-історичне мовознавство», т. 1, с. 35–36.
7. Соприкіна, Вікторія – Маленко Олена 2021. Псевдонімікон української культурномистецької сфери початку ХХІ століття: лінгвістична інтерпретація : [монографія]. Харків : ХНПУ : ХІФТ, 264 с.
8. Шестакова, Олена 2009. Нікнейм як засіб конструювання віртуальної ідентичності в електронному дискурсі чата. *Вісник СумДУ*, с. 135–138.
9. Шестакова Світлана 2019. Особливості номінації учасників віртуальної комунікації (на матеріалі ніконімів). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія : Філологія, т. 1, № 43, с. 121–124.
10. Шитик, Людмила – Омелюх, Ірина 2021. Структура нікнеймів у соціальних мережах. *Мовознавчий вісник : збірник наук. праць*, № 31, с. 18–26.
11. Ярошенко, Наталія 2009. Антропоніми та логіноніми: наслідки міжвидової трансонімізації. *Вісник Дніпропетровського університету*. Серія «Мовознавство», т. 17, вип. 15(2), с. 173–177.
12. Naruszewicz-Duchlińska, Alina 2003. Pseudonimy internetowe (nicknames) jako forma autoreklamy. *Prace Językoznawcze*, 5, s. 85–98. <http://surl.li/pilad>
13. Ozimska, Joanna 2020. Autoprezentacja na portalu randkowym: tworzenie wizerunku z punktu widzenia onomastyki. *Wizerunek jako kategoria teorii komunikacji, antropologii kultury i semiotyki tekstu*, s. 277–285. <http://surl.li/pikuj>.
14. Siwiec, Adam 2014. Pseudonimy internetowe vel nicki – charakterystyka onomastyczna i uzus. *Roczniki Humanistyczne*. Językoznawstwo, 62, s. 101–122.

Умовні скорочення в тексті

С.ua – СЛОВНИК.ua. <http://surl.li/ouxxg>

ССУС – Словник сучасного українського сленгу. <http://surl.li/ouyac>

ТСУМ – Тлумачний словник української мови. Томи 1-10 (А-ОБМІЛЬ).
<http://surl.li/ouyby>

СІС – Словник іншомовних слів. <http://surl.li/ouyfh>

УСМК – Баришполець О. Т. Український словник медіакультури [Ukrainian Dictionary of Media Culture]. <http://surl.li/ouyga> (in Ukrainian).

СС – Словник INTERNET-СЛЕНГУ. <http://surl.li/ouyke>

References

1. Aleksieieva, Olha, 2015. Spetsyfyka antroponimiv u kompiuternomu dyskursi [Specificity of anthroponyms in computer discourse]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova*. Seriiia 9. Suchasni tendentsii rozvytku mov, vyp. 12, p. 3–9 (in Ukrainian).
2. Blednova, Olha, 2018. Semantychni osoblyvosti osobystykh imen v suchasni nimetskii Internet-komunikatsii [Semantic Features of Personal Names in Modern German Internet Communication]. *Visnyk Luhanskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka*. Filolohichni nauky, № 7(321), p. 11–17 (in Ukrainian).
3. Dziubina, Oksana, 2016. Struktura, semantyka ta prahmatyka slenhovykh neolohizmiv sotsialnykh merezh Twitter ta Facebook (na materiali anhliiskoi movy) [Structure, semantics and pragmatics of slang neologisms of Twitter and Facebook social networking services (on the material of English language)] : diss. Cand. of Phil. Sciences: 10.02.04. Lviv. <https://lnu.edu.ua/thesis/dzyubina-oksana-ihorivna/> (in Ukrainian).
4. Omeliukh, Iryna, 2023. Funktsiino-prahmatychni osoblyvosti nikneimiv (na materialu сайту KOLO) [Functional and pragmatic features of nicknames (based on the material of the KOLO website)]. *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho universytetu imeni Ivana Franka*. Filolohichni nauky, vyp. 2 (100), p. 208–217 (in Ukrainian).
5. Popova, Anna, 2017. Nikneim yak osnovnyi zasib samoprezentatsii virtualnoi osobystosti v internet-komunikatsii: semantychna pryroda ta klasyfikatsiia (na materiali ukraïnskoi movy) [Nickname as the main means of self-presentation of a virtual personality in Internet communication: semantic nature and classification (based on the Ukrainian language)]. *Typolohiia movnykh znachen u diakhronichnomu ta zistavnomu aspektakh*, № 33-34, p. 49–58 (in Ukrainian).
6. Popova, Anna, 2017. Semantychni osoblyvosti merezhovykh imen v anhliiskii ta ukraïnskii antroponimitsi [Semantic features of network names in English and Ukrainian anthroponymy]. *Materialy naukovoi konferentsii (2015–2016 rr.)*. Sektsiia «Porivnialno-istorychne movoznavstvo», vol. 1, p. 35–36 (in Ukrainian).
7. Soprykina, Viktoriia – Malenko, Olena, 2021. Psevdonimikon ukraïnskoi kulturnomystetskoi sfery pochatku XXI stolittia: linhvistychna interpretatsiia [Pseudonymicon of the

- Ukrainian cultural and artistic sphere of the beginning of the 21st century: linguistic interpretation]. Kharkiv : KhNPU : KhIFT (in Ukrainian).
8. Shestakova, Olena, 2009. Nikneim yak zasib konstruiuvannia virtualnoi identychnosti v elektronnomu dyskursi chata [Nickname as a means of virtual identity designing in electronic chat discourse]. *Visnyk SumDU*, p. 135–138 (in Ukrainian).
 9. Shestakova, Svitlana, 2019. Osoblyvosti nominatsii uchasnykiv virtualnoi komunikatsii (na materiali nikonimiv) [Nomination features of participants' virtual communication (on the materials of nikononyms)]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu*. Serii : Filolohiia, t. 1, № 43, p. 121–124 (in Ukrainian).
 10. Shytyk, Ljudmyla – Omeliukh, Iryna, 2021. Struktura nikneimiv u sotsialnykh merezhakh [Structure of nicknames in social networks]. *Movoznavchyi visnyk : zbirnyk nauk. prats*, № 31, p. 18–26 (in Ukrainian).
 11. Yaroshenko, Natalija, 2009. Antroponimy ta lohinonimy: naslidky mizhvydovoi transonimizatsii [Anthroponyms and loginonyms: implications of interspecies transonymization]. *Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu*. Serii “Movoznavstvo”, vol. 2, № 15. p. 173–177 (in Ukrainian).
 12. Naruszewicz-Duchlińska, Alina, 2003. Pseudonimy internetowe (nicknames) jako forma autoreklamy [Internet pseudonyms (nicknames) as a form of self-advertisement]. *Prace Językoznawcze*, 5, p. 85–98. <http://surl.li/pilad> (in Poland).
 13. Ozimska, Joanna, 2020. Autoprezentacja na portalu randkowym: tworzenie wizerunku z punktu widzenia onomastyki [Self-presentation on a dating website: Creating an image from an onomastic point of view]. *Wizerunek jako kategoria teorii komunikacji, antropologii kultury i semiotyki tekstu*, p. 277–285. <http://surl.li/pikuj> (in Poland).
 14. Siwiec, Adam, 2014. Pseudonimy internetowe vel nicki – charakterystyka onomastyczna i uzus [Internet Pseudonyms vel Nicks: An Onomastic Characterization and Usage]. *Roczniki Humanistyczne. Językoznawstwo*, 62, p. 101–122 (in Poland).

Sources

- S.ua – SLOVNYK.ua. <http://surl.li/ouxsg> (In Ukrainian).
- SSUS – Slovnyk suchasnoho ukrainskoho slenhu. <http://surl.li/ouyac> (In Ukrainian).
- TSUM – Tlumachnyi slovnyk ukrainskoi movy. Tomy 1-10 (A-OBMIL). <http://surl.li/ouyby> (In Ukrainian).
- SIS – Slovnyk inshomovnykh sliv. <http://surl.li/ouyfh> (In Ukrainian).
- USMK – Baryshpolets O. T. Ukrainskyi slovnyk media kultury [Ukrainian Dictionary of Media Culture]. <http://surl.li/ouyga> (In Ukrainian).
- SS – Slovnyk INTERNET-SLENHU. <http://surl.li/ouyke> (In Ukrainian).

Поняття нікнейма: сутність, основні функції

Омелюх Ірина, аспірантка кафедри українського мовознавства і прикладної лінгвістики Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, omeljuhiryana@vu.cdu.edu.ua, ORCID: 0000-0003-2551-8191.

Мережеве ім'я як основний чинник самопрезентації особистості формує перше враження про користувача у віртуальному світі, стає невід'ємним складником досягнення поставленої мети. Статтю присвячено аналізу поняття *нікнейм*, визначенні його сутності, виокремленні характерних ознак, з'ясуванні основних функцій.

Простудійовано специфіку дефініцій *нікнейма* в лексикографічних працях та в наукових розвідках. Визначено, що в сучасних лінгвістичних працях активно обговорюваним є питання інтернет-комунікації загалом та особливостей функціонування мовних одиниць-найменувань зокрема. Вагомим для нашого дослідження є запропоноване в статті уточнене визначення цього поняття. З'ясовано ознаки нікнеймів, що їх вирізняє більшість дослідників: власне чи вигадане ім'я, псевдонім, прізвисько, яким послуговуються користувачі в інтернет-комунікації; місце використання – чати, форуми, блоги; місце спілкування – глобальна мережа, комунікація в інтернеті загалом.

Виокремлення специфічних рис нікнеймів важливе з огляду на те, що спілкування в соціальних мережах, чатах, форумах та самопрезентація особистості в них зазнає постійних змін. У статті схарактеризовано спільні та розрізняльні ознаки мережевого імені й таких однотипних онімів, як *логінонім* (у комп'ютерному дискурсі) та *прізвисько*, *псевдонім*, *криптонім* (в ономастиці). Спільними ознаками *нікнейма* та *прізвиська*, *псевдоніма* є можливість утворити необмежену кількість онімів для однієї людини, приховати справжню та змодельовати вигадану особистість; нестандартність форми та вигаданість імені. Подібно до *логінонімів*, *нікнейми* є видовими різновидами власних назв в інтернет-комунікації. *Криптонім*, *логінонім* та *мережеве ім'я* побутують у писемній формі. У статті визначено маркаційні ознаки мережевих імен.

Оскільки нікнейм – це поліфункційне явище, то в науковій розвідці окреслено функційно-семантичний потенціал нікнеймів. З'ясовано, що функції мережевих імен доцільно розподіляти залежно від місця їх використання.

Ключові слова: нікнейм, мережеве ім'я, віртуальне ім'я, онім, інтернет-комунікація.

A nickname fogalma: lényege és fő funkciói

Omelyuh Irina, Bohdan Hmelnickij Cserkaszi Nemzeti Egyetem, Ukrán Nyelvészeti és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék, doktorandusz. omeljahiryna@vu.cdu.edu.ua, ORCID: 00-0003-2551-8191.

A hálózati név, mint a személyiség önreprezentációjának fő tényezője, a virtuális térben az első benyomást kelti a felhasználóról, és elengedhetetlen a kitűzött célok eléréséhez. Ez a tanulmány a nickname fogalmának elemzésére összpontosít, meghatározva lényegét, kiemelve jellemző vonásait, és feltárva főbb funkcióit.

A szerző áttekintette a nickname definícióinak specifikus vonásait a lexikográfiai művekben és a tudományos kutatásokban. Megállapításra került, hogy a kortárs nyelvészeti munkákban aktívan vitatott téma az internetes kommunikáció általában, és a

nyelvi egységek-elnevezések funkcionálásának sajátosságai azon belül. A tanulmány számára kiemelten fontos a nickname fogalmának pontosabb definíciója.

A kutatás azonosította a nickname-ek általános jellemzőit, melyek többségében megegyeznek a kutatók körében. A nickname sajátosságainak elkülönítése fontos, tekintettel arra, hogy a szociális hálózatokon, chat-eken, fórumokon való kommunikáció és a virtuális térben történő önreprezentáció folyamatosan változik. A tanulmány jellemzi a hálózati név és az olyan hasonló onimák, mint a login (a számítógépes diszkurzusban) és a becenév, álnév, titoknév (az onomasztikában) közös és megkülönböztető vonásait. A nickname és a becenév, álnév közös vonása, hogy egy személy számára korlátlan számú onimát lehet alkotni, elrejteti a valódi identitást és kitalált személyiséget modellezni. A login-okhoz hasonlóan a nickname-ek az internetes kommunikációban a saját nevek fajtái. A titoknév, a login és a hálózati név írásos formában létezik.

A tanulmány meghatározza a hálózati nevek megjelölő jellemzőit. Mivel a nickname polifunkcionális jelenség, a tudományos kutatás rávilágít a nickname-ek funkcionális-szemantikai potenciáljára. A szerző megállapította, hogy a hálózati nevek funkcióit célszerű a használat helyszínétől függően kategorizálni.

Kulcsszavak: *nickname, hálózati név, virtuális név, onima, internetes kommunikáció.*

The Concept of a Nickname: Its Essence and Main Functions

Iryna Omeliukh. Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy, Department of Ukrainian Linguistics and Applied Linguistics, PhD student. omeljuhiryna@vu.cdu.edu.ua, ORCID: 0000-0003-2551-8191.

Network name as a primary factor in self-presentation shapes the first impression of the user in the virtual world, becoming an integral component of achieving the set goal. The purpose of this article is to analyze the concept of a nickname, define its essence, highlight characteristic features, and understand its main functions.

In particular, the specific character of nickname definitions in lexicographical works and scientific research papers have been studied. It has been determined that contemporary linguistic works actively discuss the issue of internet communication in general and the functioning of linguistic naming units in particular. The revised the following characteristics of nicknames highlighted by the vast majority of researchers have been identified: definition of this concept suggested in the paper is crucial for our research. Moreover, a real or fictional name, a pseudonym, an alias utilized by users for internet communication; the place of use – chats, forums, blogs; the place of communication – the global network, communication on the internet in general.

Furthermore, it is important to highlight specific features of nicknames, considering that communication in social networks, chats, forums, and self-presentation in them undergo constant changes. Therefore, this article characterizes the common and distinctive features of a network name and similar onyms as the login name (loginonyms) (presented in computer discourse), an alias, pseudonym, and cryptonym (recognized in onomastics). Common features of a nickname and an alias include the ability to create an unlimited number of onyms for one person, therefore hiding the real

identity and modeling a fictional one; as well as non-conventionality of the form and fictionality of the name. Similarly to login names (loginonyms), nicknames are specific types of proper names in the field of Internet communication. Moreover, cryptonym, login name (loginonym), and network name are used in written form. Additionally, the article defines the marking features of network names.

Since a nickname is a multifunctional phenomenon, the functional-semantic potential of nicknames is outlined in this scientific research. As a result, it has been revealed that the functions of network names should be categorized depending on the place of their use.

Key words: *nickname, network name, virtual name, onym, internet communication.*

УДК 001.891:81'(05)

DOI журнал: 10.58423/2786-6726

DOI випуск: 10.58423/2786-6726/2024-1

Acta Academiae Beregsasiensis, Philologica: наук. журн. Вип. III, №1 (2024) / редкол.: А. Берегсасі, Є. Барань, В. Газдаг та ін.: Закарпат. угор. ін-т ім. Ф. Ракоці ІІ. - Берегове : ЗУІ, 2024. - 192 с. - Текст укр., англ., угор.

ISSN 2786-6726 (online)

ISSN 2786-6718 (print)

«Acta Academiae Beregsasiensis, Philologica» – це науковий журнал, заснований у 2021 році ЗВО «Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці ІІ». Мета видання – висвітлювати та популяризувати сучасні наукові студії в царині української, угорської та іноземної філології, пропагувати наукові досягнення країни в галузі мовознавства та літературознавства.

Журнал індексується:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

MTMT (<https://www.mtmt.hu/>)

MATARKA (https://matarka.hu/szam_list.php?fsz=2348)

Index Copernicus (<https://journals.indexcopernicus.com/search/details?id=130598>)

Реєстр наукових видань України (<https://nfv.ukrintei.ua/>)

Google Scholar (https://scholar.google.com/citations?user=Pw6k_k8AAAAI&hl=hu)

CrossRef

Відповідальність за зміст і достовірність публікації покладається на авторів. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії.

Відповідальний за випуск:

Аніко Берегсасі

Бібліотечно-інформаційний центр «Опаці Черє Янош» при ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ.

Свідоцтво про державну реєстрацію:

КВ № 25090-15030Р від 08.11.2021 р.

Контактні дані редакції

90202, Закарпатська обл., м. Берегове, вул. І. Франка, буд. 14, корпус 2

Офіційний сайт журналу

<https://aab-philologica.kmf.uz.ua/>

A kiadvány megjelenését az MTA (KMAT) támogatta.

Гарнітура *Sitka Display*. Папір офсетний.

Формат видання 70x100/16.

Умовн. друк. арк. 10,72.

Видавництво Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці ІІ
90200, м.Берегове, пл. Кошута, буд.6.

Електронна пошта: aab-philologica@kmf.org.ua